

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 8

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Tatăl meu fiind, cum spuneam, învățător, a trebuit să cutreiere multe sate, până să se fixeze undeva. [...] Astfel se face că eu m-am născut într-un sat, anume Târliașu, pe care nici pe hartă nu l-am descoperit niciodată și care totuși există, de vreme ce tatăl meu a dăscălit acolo un an de zile, iar eu însumi tot acolo mi-am petrecut primele luni de viață.

Prin care alte sate au mai vagabondat părinții mei n-aș putea spune, până ce au ajuns în comuna Maieru, pe valea Someșului, lângă Rodna Veche, unde s-au stabilit pentru mulți ani. De Maieru deci se leagă toată copilăria mea și toate amintirile asupra primului meu contact cu lumea exterioară. Eram de vreo doi ani și jumătate când ne-am mutat în Maieru. Cea dintâi amintire a existenței mele e chiar de la sosirea noastră aici. Amintirea e mai precis conturată și e de ordin auditiv. Cred că am ajuns noaptea târziu în sat, cu o căruță pe care erau încărcate diferite mobile și bagaje și în care, undeva, mă găseam și eu. [...] Amintirea aceasta dintâi e ca o deșteptare din somn prin întuneric, când urechea înlocuiește toate celelalte simțuri.

Părea că se oprișe căruța; încetase zgomotul roților, un zgomot în care intra scârțâitul ușor al osiilor și hârâitul monoton al obezilor brăzdând adânc trupul pietros al șoselei. Poate că tocmai încetarea bruscă a acestui zgomot adormitor prin insistența lui m-a deșteptat și mi-a deschis conștiința. După o tăcere de câteva clipe, am auzit deodată un zgomot nou, ciudat, zgomotul pe care-l face, când se sparge, o tablă de sticlă, acoperită cu stofă. Imediat apoi glasul tatii, cunoscut: „Na, că s-a spart ceva!”. Și după el glasul mamei, mai liniștitor, pentru mine, deși glasul părea speriat: „Vai de mine, numai să nu se fi prăpădit oglinda cea mare!” Amândurora le-a răspuns nepăsător, mormăind somnoros, un glas necunoscut: „Apoi că prea multe catrafuse...”. Glasul acela străin a fost întrerupt și acoperit de un sunet metalic, clar și dulce, de clopoțel, scuturat nervos; calul, extenuat, încerca desigur să-și scuture osteneala din oase.

Câteva clipe fu iarăși tăcere. Doar cineva umbla pe lângă căruța cu pași moi care parcă se topeau în beznă. Pe urmă, brusc, alt zgomot straniu, niște aripi, care se zvârcoleau undeva chiar lângă mine, urmate de un „cucurigu” prelung și foarte pătrunzător.

— Tii, trăzni-te-ar, că m-ai și speriat, cocoș nebun ce ești! făcu glasul mamei, căutând să-și ascundă spaima sub o închipuire de glumă.

— Apoi el își face datoria cum i-a poruncit Dumnezeu – murmură glasul necunoscut, cu pauze icnitoare, ca și când ar fi dezlegat cu greutate ceva în vreme ce vorbea.

Atâta e amintirea. Într-un continuu de întuneric, glasuri distincte, cuvinte rămase în ureche (când aud și azi mai ales cuvântul „catrafuse”, îmi răsună în suflet culoarea și tonalitatea glasului de atunci), sunetul de clopoțel și cântecul cocoșului.

De câte ori călătoresc noaptea cu trăsura și opresc undeva la șosea, prima clipă de liniște deplină face să mi se trezească îndată în toată ființa mea simțămintele aceluși întâi moment de viață conștientă. De câte ori aud noaptea o căruță trecând pe șosea și sunetul clopoțelilor, inima mea vibrează întocmai ca în cea dintâi deșteptare a conștiinței, vibrează fără voia mea, ca și când s-ar fi atins coarda cea mai trainică a existenței mele sau poate însăși axa imaterială, enigmatică și eternă a sufletului. Cântecul cocoșului îmi inspiră și azi totdeauna spaimă amestecată cu plăcere...

Liviu Rebreanu, *Mărturisiri* (în volumul *Amalgam*, 1943)

* *obadă* – bucată de lemn care, îmbinată cu altele, alcătuiește partea circulară a unei roți de lemn

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *de câteva clipe*. **6 puncte**
2. Menționează numărul persoanelor pe care copilul le aude vorbind, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează vârsta de la care datează prima amintire a lui Liviu Rebreanu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul îngrijorării mamei. **6 puncte**

5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, modul în care prima amintire se reflectă în experiența ulterioară a lui Liviu Rebreanu, așa cum reiese din ultimul paragraf. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă viața de adult este sau nu influențată de amintirile din copilărie, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Mărturisiri* de Liviu Rebreanu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Nu știu de ce nu-mi vine să plec, de ce mă încăpățânez să mă joc iar cu lumina înșelătoare de fosfor a ceasornicului meu oblong*. Dar acum jocul nu izbutește să mă mai câștige ca la început. Ba se pare că i-am prins și secretul, dar n-am nicio satisfacție pentru asta. Aș dori să plec și totuși de la ușă mă întorc la fereastră, privesc luminile orașului în negură și blocurile de zid într-atât cât intră în cercurile felinarelor. Pe urmă iar vreau să plec... Mă aplec, cu o îndrăzneală care mă înfioară abia după ce o săvârșesc, deasupra largii streșini a mansardei, să văd dacă la capătul ferestrelor este lumină; dar îmi amintesc la timp că prințul Preda își are dormitorul pe șirul odăilor Auricăi și Irmei, așa că e inutil să-mi exagerez curajul deasupra abisului mut și întunecat. În sfârșit...

Gib I. Mihăescu, *Donna Alba*

*oblong – alungit

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text dramatic studiat*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două scene comentate;

– analiza a două componente de structură și de limbaj ale textului dramatic studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, modalități de caracterizare, notațiile autorului, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.